

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 27 (1668) 1989 m. liepos mėn. 18 d.

XXXIV METAI

Melbourne

PALAIMINTASIS ARKIV. JURGIS MATULAITIS

Sausio 27-ąją, buvo palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties metinės. Ši sukaktis buvo atžymėta pamaldomis popiežiškosios švento Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje svečių namų - „Villa Lituania“ koplyčioje. Šventas Mišias aukojo Romoje šiuo metu viešintis kardinolas Vincentas Sladkevičius, kuris po Evangelijos koplyčioje susirinkusiems Romos lietuviams ir jų svečiams tarė žodį. Kardinolas Sladkevičius savo žodyje visų pirma išreiškė Lietuvos Bažnyčios ir tautos džiaugsmą dėl arkivyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju, pažymėdamas, kad tauta ne tik džiaugiasi, bet ir gyvena arkivyskupo Matulaičio dvasioje ir palaimoje, įsitikinusi, kad toji palaima pasireiškia ir krašto gyvenime. Pasireiškia didžiausiais, nuostabiais pasikeitimais, kurių mes nesitikėjome ir negalėjome tikėtis, kalbėjo kard. Sladkevičius.

Juo labiau tą palaimą atnešė mūsų šaliai, mūsų kraštui palaimintasis Jurgis, kurio širdyje yra įrašyti Dešimt Dievo įsakymų, įrašyti visu jo gyvenimu, jo gyvenimo auka, visa jo širdimi, visa meile Dievui ir tėvynei.

Džiaugėmės kai buvo paskelbtas arkivyskupo Jurgio išaukštinimas Dievo tarnu. Mūsų džiaugsmas dar didesnis, kai Dievo tarnas arkiv. Jurgis buvo paskelbtas palaimintuoju. Šiandien mes džiaugiamės ir gyvename palaimintojo arkivyskupo Jurgio dvasioje ir jo palaimoje. Neveltui daugelis yra įsitikinę, kad su arkivyskupo Jurgio paskelbimu palaimintuoju nuostabiais palaima pasireiškė mūsų lietuvių tautos gyvenime. Pasireiškė didžiausiais, nuostabiais pasikeitimais, kurių mes nesitikėjome ir negalėjome tikėtis. Ir nenuostabu, kad palaimą mums teikti ir nešti ypatingu būdu yra įsipareigojęs palaimintasis arkivyskupas Jurgis. Kaip mūsų brangiausias, artimiausias tautietis, ir kaip labiausiai supratęs mūsų tautos dvasią, jos vargus bei sunkumus.

Per palaimintojo Jurgio paskelbimą palaimintuoju, atrodo kad ypatingu būdu ta palaima pasiskleidė po visą mūsų kraštą ir pasireiškė įvairiausiais būdais. Tą palaimą pajuto visa mūsų tauta, visas mūsų kraštas. Pasireiškė tautos gyvenime, tą palaimą jaučia ir su ypatingu džiaugsmu pergyvena palaimintojo arkivyskupo Jurgio sukurtą vienuoliškoji šeima ir džiaugiasi nuostabiais šeimos pagausėjimu ir tos šeimos nuostabiai dvasia, kaip tik pasireiškiančia šiais laikais ir šiais metais, kai

arkivyskupas Jurgis paskelbtas palaimintuoju. Paskelbimas palaimintuoju nepanikino arkivyskupo Jurgio misijos būti Dievo tarnu. Taip kaip tapdamas šventuoju, kada nors, ko mes laukiame ir tikimės, jis nenustos buvęs palaimintuoju, taip pat nenustos buvęs ir Dievo tarnu. Jo misija tarnauti Dievui, tarnauti amžinajam Gėriui, nešti palaimą visiems ir pašventinti viską, pasireišk visada mūsų tautos gyvenime, per jo, kaip šventojo įtaką. Dėl to mes, šiandien ir norime maldauti gerąjį Dievą, kad Viešpats mūsų tautai suteiktų tą malonę, kad jis būtų paskelbtas ir šventuoju. Ir mūsų gyvenimas, brangieji, turi eiti šiais trim laipteliais, į bet kokį išaukštinimą mes galim tik tais laiptais eiti. Tarnauti gėriui, nešti palaimą ir viską pašventinti. Jeigu netarnausime mes amžinajam Gėriui - Dievui, mes nebūsime palaimos nešėjai. Tik laikydami Dievo įsakymų, tik įrašdami Dievo įsakymus į savo širdis, į savo gyvenimą, į savo būtį, į visus savo gyvenimo žingsnius - mes galime

nešti palaimą. Kiekvienas iš mūsų, kaip tos dešimties Dievo įsakymų lentelės, taip mes kiekvienas. Mes kartais užmirštam kiekvienas savo įtaką, kurią mes galim turėti savo aplinkai, savo tautai, savo šeimoms, savo artimiesiems. Ir jeigu tos palaimingos įtakos neturime, gal kaip tik dėl to, kad mūsų širdyse nėra įrašytų Dievo įsakymų, arba tik dalelę mes jų turime, o kitą dalį esame ištrynę iš savo širdžių, panaikinę, ir vaikščiojame su maža Dievo įsakymų dalele, o ne su visomis Dievo įsakymų raidėmis, žodžiais ir ne su visu turiniu. Kito būdo nešti palaimą žemei, mūsų tautai nėra. Kaip vykdyti Dievo valią, būti Dievo tarnais - nuo čia prasideda bet kokia palaima, čia yra mūsų pagrindinė misija, kurią mes kiekvienas turime vykdyti. Jeigu nebus mūsų gyvenime tarnavimo Dievui, nebus laikymosi Dievo valios, mūsų gyvenimas bus tuščias, bereikšmis, jis niekam neneš palaimos, nei mūsų kraštui, nei mūsų artimiesiems, net mes neturėsime palaimos džiaugsmo patys sau. Gyvensime be palaimos džiaugsmo, leisime savo gyvenimo

Pal. Jurgio Matulaičio paveikslas Sv. Petro bazilikoje beatifikacijos dieną.

Kun. Ant. Valantinas

Palaimintojo J. Matulaičio malda

Prie Dievo sosto Matulaitis klupo.
Garbės vainikas ant galvos jo žiba.
Malda galinga plaukia iš jo lūpų
Į didį Dievą, Viešpatį Galybių:

-Palaimink, Dieve, Lietuvą Tėvynę,
Krantus Sešupės, kur aš esu gimęs.
Palaimink Vilnių, pilį Gedimino
Ir Aušros Vartus, kur malonių žymės.

Palaimink mano Katedrą garbingą,
Kur savo tautai rodžiau kelią tiesų.
Apsaugok žmones nuo klaidų ir vingių,
Kad visad eitų Lietuvą į šviesą.

Leisk, kad sustaigtų Vilkas Geležinis,
Kad vėl atgimtų protėvių narsumas,
Kad Tau tarnautų vėl vaikai Tėvynės,
Toli skambėtų Lietuvos dorumas.

Palaimink Kauną, kur darbuotis teko,
Marijampolę, kurioj kaulai guli.
Palaimink, Dieve, seną pilį Trakų,
Kęstučio žemę: čia jo dulkės duli.

Palaimink garsią Siluvos šventovę,
Kur minios bėga melstis prie Marijos.
Palaimink, Dieve, sąjūdį ir kovą,
Kad tauta šviestų skaistumu lelijos.

Palaimink mažą Vadaktų kaimelį
Ir jų bažnyčios klebonėlį kuklų,
Kurs savo posmais mano garbę kelia.
O Dieve, laimink dvasinę jo žūklę!

Ir Dievas Jurgiui Matulaičiui sako:
-Sūnau, aš tavo maldą išklausysiu.
Žiūrėk, aušra ant Lietuvos jau teka,
O tu šventuoju Lietuvon sugrįš!

dienas ir nejusime, kad tos dienos yra palaimingos. Tik Dievo valios vykdymas yra vienintelis kelias būti Dievo tarnais ir būti palaimos nešėjais.

Tad šiandien, mes, susirinkę palaimintojo Jurgio artumoje, įsijautę į jo dvasią, ryžkimės visada savo gyvenime pasilikiti Dievo tarnais, Jo valios vykdytojais. Stenkimės Dievo įsakymus įrašyti į savo širdis, į savo kiekvieną gyvenimo dieną ir kiekvieną žingsnį, ir būsime palaimos nešėjai mūsų tėvynei, mūsų kraštui, kiekvienam mūsų broliui ir seserei, ir tą palaimą turėsime ir ja džiaugsimės savo širdyse.

LRTV

Vak. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos naujas paktas

Kaip praneša užsienio spaudos agentūros, praėjus lygiai penkisdešimčiai metų nuo hitlerinės Vokietijos ir stalininės Rusijos pakto pasirašymo. Šiandien Bonnoje buvo pasirašyta nauja draugystės sutartis, šį kartą tarp Vakarų Vokietijos ir Gorbačiovo vadovaujamos Sovietų Sąjungos. Dokumentu įžangoje pažymima, kad susitarimas nėra nukreiptas prieš jokią kitą valstybę, toliau pareiškiamė, kad abi pasirašiusios šalys yra pasiryžusios drauge kurti „bendruosius Europos namus“, kuriuose būtų gerbiama žmogaus teisės ir tautų teisė į laisvą apsisprendimą. Tačiau, „Associated Press“ korespondentui pastačius klausimą Gorbačioviui, ar Bonnoje pasirašytoju susitarimu bus siekiama išspręsti taip pat ir tuos teritorinius klausimus, kaip, pavyzdžiui, Pabaltijo kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą, kuriuos sukėlė Molotovo ir Ribbentropo paktas, sovietų kompartijos lyderis atsakė nemanąs, kad yra tikslinga sugrįžti prie taip tolimos istorijos tarpinio.

AGI/AP

"Caritas" steigiamasis suvažiavimas

Lėidnio „Katalikų Pasaulis“ redakcijos darbuotojo Kastano Lukėno pranešimas apie Lietuvos katalikų moterų sambūrio Caritas steigiamąjį suvažiavimą Kaune

(Tęsinys iš Nr. 26)

Antrąją Suvažiavimo darbo dieną, sekmadienį, nuo ryto posedžiavusios delegacijos rinko centrinę valdybą, tarybą ir revizijos komisiją. 11-tą valandą šventas Mišias Kauno arkikatedroje bazilikoje celebravo ir pamokslą pasakė kardinolas Vincentas Sladkevičius. Gailestingoji meilė - caritas, kalbėjo kardinolas, - yra pačioje žmogaus širdyje įrašytas didysis meilės įsakymas: Mylėk Viešpatį Dievą visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis, o kiekvieną žmogų - kaip pats save. Kas įvykdo šį įsakymą - yra tobulas, anot šventojo Pauliaus - mes nieko nesame kam nors skolingi, išskyrus meilę. Nuo kūdikystės lopšio vis augo ta mūsų skola, nes neglėbta užaugti ir subręsti savarankiškai, bet mums duotas būdas, bent kaž kiek atlyginti tos meilės skolą - artimo meilės darbas. Todėl kardinolas dar kartą pasidžiaugė, taip iškilmingai pradėtu „Caritas“ suvažiavimu ir palaimino didįjį meilės kelią - juo eidami mes daromės panašūs į savo Kūrėją ir Atpirkėją. Sekmadienį, po 13-tos valandos sporto salėje prasidėjo 4-tasis posėdis skirtas žmogaus vargo mažinimo klausimams. Po pietų pertraukos - baigiamasis posėdis.

Žmogaus vargo mažinimo klausimas buvo plačiai apžvelgtas - senelių globa, ligonių slauga, invalidų priežiūra, kova su narkomanija ir alkoholizmu. Buvo raginama daugiau rūpintis nenususiais tėvais ir nepagydomai segančiais, kaliniais, tremtiniais ir pataisos darbų kolonijose esančiu jaunimu. Sunku išvardinti visus kalbėjusius suvažiavime, bet labiausiai klausytojų sąmonėje įstrigo „Caritas“ entuziasčių Alginos Sajatkaitės, Jadvygos Stanelytės, Emilijos Montvilienės, Onos Kazlienės, Viktorijos Maclauskaitės, Aušros Karaliūtės pranešimai. Turiningi kunigo VACLAVO ALIULIO, JONO BORUTOS, KASTYČIO KRIŠČIUKAIČIO, UKRAINOS UNITŲ KUNIGO PASISAKYMAI, ETOSO DRAUGIJOS KAUNO SKYRIAUS PRIMININKO ARIMANTO RAŠKINIO, RAŠYTOJO JONO MAČIUKIČIAUS, IR KITŲ IŠSAKYTO MINTYS. Tarp kalbėjusių buvo intelektualų ir visuomenininkų, eilinių žmonių ir valdiškų įstaigų pareigūnų, taip pat visu savo gyvenimu, krikščioniška meile paliudijusių, daugiavaikių motinų ir našlaičių globėjų.

Sekmadienį buvo priimta dar viena rezoliucija - dėl Gruzijoje ištikusios tragedijos su krikščionišku ir žmonišku solidarumu bei jausmu pareiškiant nuoširdžią užuojautą visai Gruzinių tautai, jos šeimoms ir kiekvienam nukentėjusiam per kraupų

susidorojimą. Pakiloje išsirikioja išrinktoji Sambūrio vadovybė, centrinės valdybos, tarybos ir revizijos komisijos nariai. Skaitomas kreipimasis į visus Lietuvos Žmones, kuriame apibūdinta labai skaudi moralinė tautos padėtis, pabrėžta dvasinio atgimimo būtinybė, raginama branginti šeimose dorą, skautumą ir blaivumą, rūpintis našlaičiais, vaikais ir jaunimu, atgalioti dėl klaidų ir apsileidimo, grąžinti į gyvenimą pagarbą Dievui ir krikščioniškoms vertybėms, sutelkti jaunimo suaugusiųjų, inteligentų ir

darbininkų, kunigų ir pasauliečių pastangas žmogaus auklėjimui, vargo mažinimui, dvasinių vertybių puoselėjimui. Suvažiavimo dalyviai salėje gieda „Marija, Marija“, aidint tautos himno žodžiams iškilmingai nuleidžiama trispalvė dvi dienas plevėsavusi ant aukšto stiebo prie sporto salės. Abi tas dienas čia vyravo neįprasta „atmosfera“, kurią sunku išsakyti. Iš besiskirstančių suvažiavimo dalyvių veidų galėjai nesuklysdamas pasakyti - „Caritas“ veiklai padėti tvirti pamatai. Viltiniai žvelgti į ateitį skatina baigiamieji suvažiavimo kreipimosi žodžiai: „Pasitikėkime, kad Dievas, kurį mes mylime - bus su mumis ir mus palaimins“.

Dainų vainikas Lietuvai

1924 metais Kaune vyko pirmoji Lietuvos dainų šventė. Tarsi antrąsyk ji atgimė liepos 10 dieną Vilniaus Kalnų parke. Čia buvo surengta Dainų diena, kurios vyriausiuoju dirigentu tapo LTSR nusipelnęs artistas A. Lopas. Lietaus nuprausti medžiai nustebe pasitiko daininkus iš visų Lietuvos kampelių: klaidėdėčius, vilniečius, raseiniškius, panevėžiečius daina vienijo, šildė ir neleido į jų tarpą prisukti žvarbiam vėjūksčiui. Viskas priminė tuos laikus - kaip ir prieš 65 metus ant baltos, žaliais vainikais išpuoštos pakylės keitėsi dirigentai, buvo atliekamos visos senosios šventės dainos. Lietuvos valstybinį himną - Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“ - giedojo juginis choras, diriguojamas LRSR liaudies artisto K. Kavecko. Himną tuoj visi pagavo, ir daina, gimusi kiekvieno lietuvių širdyje, kilo aukštai virš žaliojo slėnio, toli nešdama garsą apie meilę gimtajai Tėvynei, laisvės ir nepriklausomybės ilgesį. Dainavo, pritarė žmonės visoms Maironio dainoms. Jų ar kitų nežinantys galėjo pritarti iš specialiai šiam renginiui išleisto „Dainyno“. Galingai sugaudė Kauno ir Raseinių chorų atliekamos dainos: „Už Raseinių ant Dubysos teka saulė teka...“ „Kur lygus laukai“. „Dainų dainelės“...

Tylos minute buvo pagerbti visi kritusieji už mielą Lietuvą, už žalių jos laukų, mėlynų ežerų laisvę. Tautiniais rūbais apsirėdę jaunuoliai nunešė vainiką nuo visų šventės dalyvių į Kryžiaus kalno papėdę. Ir nebesėdo daugiau žmonės. Maži vaikučiai, matyt, tėvelių pamokyti, senos močiutės ir diedukai su akiniais, puikiausiai atmena net senąją dainų šventę Kaune, visas Lietuvos jaunimas iš širdies traukė Maironio „Lietuva brangi“. Kaip niekad arti vienas kito pasijutome, kai Kalnų parkas suvilnijo nuo galingo jungtinio choro balsų: „Lietuviais esame mes gimę...“, kuriems sutartinai atliepė

visi, nepabūgę tą vasarą išeiti iš šiltų namų: „Lietuviais norime ir būt. Tą laimę gavome už gimę...“

Ilgai verkė kalnų medžiai, gaudinami lietuviškų dainų. O jų vainikas buvo pinamas laisvai Lietuvai - ateities Lietuvai.....

Jurga Baltrukonytė,
Vilniaus universiteto žurnalistikos specialybės studentė

A.A.

Prel Jonas Balkūnas

Užsienio lietuvių spauda plačiai paminėjo gegužės 31 dieną Jungtinėse Amerikos Valstybėse mirusį žymų lietuvių religinį veikėją ir visuomenininką prelatą Joną Balkūną. Jis mirė po sunkios ligos, sulaukęs 86-erių metų amžiaus. Paskutiniu metu gyveno arkivyskupo Matulaičio namuose Putname, buvo palaidotas Maspetho mieste prie New York. Velionis prelatas Jonas Balkūnas buvo gimęs Amerikoje, bet prieš Pirmąjį pasaulinį karą drauge su tėvais grįžo į Lietuvą, kur baigė mokslus ir įstojo į kunigų seminariją. 1922-ais metais sugrįžo į Ameriką, kur nuo pat jaunystės dienų įsijungė į religinę ir visuomeninę veiklą, kurioje reikėse visą gyvenimą. Buvo daugelio svarbių Amerikos lietuvių organizacijų steigėjas, vadovas ar narys, Maspetho pastatė vieną iš gražiausių lietuviškų bažnyčių, rėmė išeivijos lietuvių kultūrą, reikėsi spaudoje. Velionio prelato Balkūno gyvenimą užsienio lietuvių spauda aptaria kaip ištisą tarnybą Bažnyčiai ir lietuvių tautai, ypač kai ją ištiko didžioji tragedija. Darb

Pavergtos Lietuvos veikėjų įgaliojimai Vlikui

V yriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas gavo Helsinkio Grupės, Lietuvos Laisvės Lygos, Demokratinio Sąjūdžio, Krikščionių Demokratų Grupės ir kitų politinių vienetų įgaliojimus atstovauti juos, ginant Lietuvos reikalus tarptautinėse konferencijose ir kalbėti jų vardu. (ELTA)

Published by Dr. Pranas Dauknyš
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Įvykiai

Canberra. Darbo partijos federalinė valdžia 98,000 bedarbių permokėjo pašalpas net \$206 milijonus, tikisi dalį permokėjimų atgauti kaip pernykštį sniegą...

Canberra. Australijos užsienio paskolos ofcialiu pranešimu jau siekia \$110 milijonų ir pakeliui į \$120 milijonų.

Melbournas. Vieną paštininką nubaudus už dykinėjimą, 2,000 pašto tarnautojų protestuodami paskelbė 24 valandų streiką, sulaikydami 5 milijonus laiškų.

Sovietų 20 metų senumo karinis sprausminis lėktuvas MIG-23 liepos 4d., lakūnui Lenkijoje jo nesuvaldant, kuris išsoko su parašiu, be piloto skrido tiesiai į vakarus per Vokietiją, Olandiją ir Belgiją, kur pritrūkus kurui nukrito kaime ant namo, sproges užsidegė ir ten žuvo name buvęs 19 metų jaunuolis. NATO-Vakarų gynyba Maskvai pareiškė protestą, kad lėktuvui skrendant be piloto neįspėjo.

Maskva. Prezidentas Gorbačiovas liepos 1d. per televiziją atmetė nepriklausomybės reikalavimus, kurios šaukiasi Lietuva, Latvija, Estija, Moldavija ir Gruzija, skelbdamas, kad jų netekimas Sovietų Sąjungai būtų milžiniškas medžiaginis ir moralinis nuostolis.

Sovietų tris dešimtmečius buvęs užsienio reikalų ministras Andrei Gromyko mirė Maskvoje liepos 3d. Australijos spauda skelbia dalį jo memuarų ir iškelia tą faktą, kad „Stalinus pagreitino II pasaulinio karo pradžią, pasirašydamas draugiškumo sutartį su Hitlerio Vokietija ir už tai gavęs tris Pabaltijo respublikas: Lietuvą, Latviją ir Estiją“. Gromyko mirtimi pasauliui vėl plačiai nuskambėjo Pabaltijo respublikų prievartinė okupacija.

Paryžius. Sovietų prezidentas Gorbačiovas liepos 4d. atskrido į Paryžių trim dienom, kad iš Prancūzijos gautų svarbių technologijos laimėjimų. Kartu atvykęs sovietų ekonomistas N. Smelyjov pareiškė, kad sovietams reikia apie \$40 milijonų išsigelbėjimui nuo ekonominės krizės.

Maskva. Komunistų partijos centrinis komitetas priėmė rezoliuciją pagerbti Stalino aukas. Milijonai buvo sušaudyti ar žuvo išvežti į lagerius laike Stalino teroro 1930-1953. Ar KGB atskleis savo slaptus archyvus kiek buvo sunaikinta lietuvių?

Estijoje sovietams eksploatuojant skalūno naftą prie Sillamai miesto dėl radiacijos vien tik nuo šių metų sausio mėnesio daugiau kaip 90 vaikų neteko plaukų. Sovietijoje industrijos atmatos sukelia didelę oro taršą, kenksmingą sveikatai, - praneša „The Australian“ VI.22.

Sankcijos Kinijos komunistų valdžiai, kuri nuo skerdynių išlikusius gyvus studentus terorizuoja, areštuoja ir sušaudo, tai JAV prezidentas Bush sulaukė politinius ryšius su Kinija. Pasaulinis Bankas Kinijai sulaukė virš \$330 milijonų paskolos. Japonija Kinijai pusšesto bilijono dolerių paskolos ir 42 statybų projektus.

Lenkijoje komunistų partijai valdant pirmą kartą rinkimuose galėjo dalyvauti nepriklausoma Solidarumo unija ir 460 deputatų seime Solidarumas laimėjo visas jam leistas 161 deputato vietas. Į 100 vietų senatą komunistams nebuvo rezervuotų vietų, tai Solidarumas laimėjo 99 vietas. Senatas gali pakeisti, vetuoti seimo priimtus įstatymus bei potvarkius

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Didvyrių - Dariaus ir Girėno atminimui

Laisvame pasaulyje gyvenantys lietuviai su savo organizacijomis ir veiksniais gali semtis dvasinės stiprybės iš tų dviejų sparnuotų lietuvių, kurie sukrėtė ne tik savo tautą, bet ir visą pasaulį, kuris su pagarba nulenkė savo galvas prieš Didvyrių Tautą - Lietuvą! Ir daugeliui metų praėjus po tos tragedijos privalome įrodyti, kaip mes mylėme Darius ir Girėną ir kaip jų heroizmą ir auką įvertiname.

Vyskupas M.Reinys pasakė, jog Lituanikos žygis - tai šūkis naujoms Tėvynės jėgoms, kad Tėvynei reikalingi sumanymų kupini, drąsus, pasiaukojantieji pasiryžėliai. Kun. M.Krupavičius pareiškė, jog Dariaus - Girėno žygis - tai galingas prožektorius, kuris nušvietė didžiausias lietuvių tautos galias. O Dr. J.Leimonas pabrėžė, jog Dariaus - Girėno žygis - tai naujas lietuvių tautos galios griaustinis, kuris sudrebino pasaulį; iš čia kartų kartos daug jėgų semsis naujiems laimėjimams.

Dariaus ir Girėno žuvimas, kurį Lietuva ir pasaulis pergyveno tą nelaimingą liepos 17-tos dienos naktį 1933 metais buvo tik paviršius tos didelės tragedijos. Istorinio ir rekordinio žygio paskutiniame etape, prie Soldino, su jų žuvimu kartu žuvo ir jų ateities darbai bei laimėjimai, apie kuriuos jie svajojo poilsio valandomis, atitrūkę nuo LITUANICOS skridimo ruošos darbų. Kas juos arčiau pažinojo ir turėjo laimės su jais bendrauti, tas gyvai jautė, kad jų pasaulėžiūros, galvosenos ir sugebėjimai ėjo daug toliau už LITUANICOS skridimo ribų. Jie siekė naujų pionieriškų žygių ore ir žemėje.

Kelios Dariaus ir Girėno būdų ypatybės krenta dėmesin, tai jų gilus ir pavyzdingas atsakomybės jausmas visuomenei. Rėmėjams duotas pažadas, kad juodu skris, buvo tartum akmenyje iškalta priesaika, nepalaužiamas garbės žodis, kad LITUANICA ir juodu iš New Yorko pakils, ir kad jokios aplinkybės skridimo Lietuvon nesustabdys. Kiekvienas jiems artimas žmogus žinojo, kad Dariui ir Girėnui visiškai nerūpėjo asmeniškasis praturtėjimas ar komercinis pasisekimas. Jų skridimo motyvas buvo aiškus noras pasitarnauti Lietuvos ir lietuvių, o kartu ir viso pasaulio gerovei. Tą aiškiai parodė ir jų pasisakymai SKRIDIMO TESTAMENTE, ir mintys išreikštos pasikalbėjimuose skridimo organizavimo dienomis. Jų vizija buvo Lietuva, žygiuojanti mokslo ir technikos pažangos siekiančių tautų priekyje.

Amerikos aviacijos istorikai Dariaus ir Girėno žygį laiko vienu iš kilniausių atliktų grynai iš savo meilės gimtajam kraštui, be jokių kitų materialinių išskaičiavimų. Jų

žygio tragizme jie taip pat neranda kito panašaus pavyzdžio.

Dariaus ir Girėno žygis per platųjį Atlantą į tėvynę ir jų tragiška mirtis turėjo nepaprastai didelę teigiamą įtaką lietuviams gyvenantiems tiek tėvynėje Lietuvoje, tiek ir išėivijoje. Jų šviesus tėvynės meilės pavyzdys visus lietuvius suvienijo, o jų paliktas SKRIDIMO TESTAMENTAS uždegė priaugančios jaunosios kartos pasiryžimą siekti kilnių tikslų ir dirbti savo tautos gerovei.

Šiandien nuo Dariaus ir Girėno žygio jau virš pusei šimtmečio praėjus, kai dabar radaru ir kitais moderniais elektronikos įrengimais aprūpinti sprausminiai lėktuvai garso greičiu skraido iš vieno pasaulio krašto į kitą, gal yra sunku suprasti tų laikų transatlantinių lakūnų drasą, mažą vienmotoriniu lėktuvu jiems skrendant į tolimą nežinią, gal labiau pasitiktink savo laime, negu primityvia tų laikų technika ir navigacijos priemonėmis.

ALB Krašto V-bos Kultūros Taryba neužmirštamam Dariaus ir Girėno žygiui paminėti, Melbourne Lietuvių namuose ruošia šių mūsų dviejų tautos didvyrių gyvenimo filmo popietę. Tas įvyks sekmadienį, liepos 23 d. 2 val.p.p. Filmą pagamintas Lietuvoje ir jos parodo jų pasiruošimą žygiui, skridimą per Atlantą ir tragišką finalą prie pat tėvynės slenksčio. Taip pat jų atlikto žygio įvertinimą, atminimą ir įamžinimą. Laikui

leidžiant bus parodytos ir kelios realios ištraukos iš jų gyvenimo ir žuvimo.

Prieš filmo pradžią bus trumpas Dariaus ir Girėno paminėjimo įvadas, o po filmo galima bus dalyvauti pasikalbėjime ir diskusijose su tautiečiais pergyvenusiaisiais šį skaudų mūsų tautai įvyki.

Verta visiems atkreipti dėmesį į skelbimą ir gausiai filmų popietėje dalyvauti.

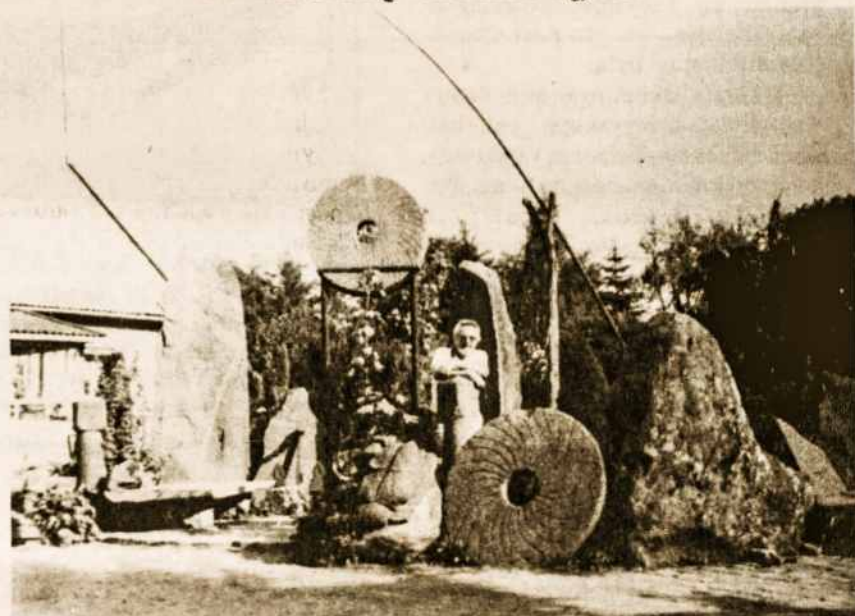
Paruošė: A.Baltrukonienė

JAV nepripažįsta Pabaltijo valstybių okupacijos

JAV prez. Bush kasmetinės Pabaltijo Laisvės dienos proga paskelbtame pareiškime pakartojo, kad amerikiečių vyriausybė nepripažįsta ir ateityje nepripažins ginklo jėga įvykdyto Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą, drauge išreikšdamas savo solidarumą pabaltiečiam ir ragindamas Sovietų Sąjungą atsižvelgti į pabaltiečių laisvo apsisprendimo reikalavimus. Prezidentas Bush pareiškime pažymi, kad Pabaltijo kraštų ateitis šiandien atrodo šviesesnė negu bet kuriuo kitu pokario laiku, kad žmogaus teisių padėtis tuose kraštuose yra pagerėjusi: yra išlaisvinti kai kurie politiniai kaliniai, kai kurios bažnyčios yra sugrąžintos tikintiesiems, yra įteisintos tautinės kalbos, vėliavos. Tai svarbios permainos, pažymi prezidentas, pridurdamas, tačiau, kad jų dar nepakanka. Teisingumas reikalauja, kad būtų padaryta dar daugiau. Žmogaus teisių padėties gerinimo Pabaltijoje dar negalima laikyti užbaigtu, rašo prezidentas. Įvykusios permainos dar nėra įteisintos. Lietuvių, latvių ir estų tautos, pagrįstai reikalauja, kad joms priklausančios pagrindinės teisės būtų sankcionuotos.

Prez. Bush pareiškime primena, kad trys Pabaltijos valstybės buvo sovietų užvaldytos Molotovo ir Ribbentropo susitarimų slaptųjų protokolų pagrindu, atkreipia dėmesį, kad Pabaltijo tautos yra patyrusios politinę priespaudą persekiojimus dėl savo religinių įsitikinimų, tautinės sąmonės ir kultūros slopinimą, tačiau rašo prezidentas, represijos nepalaužė pabaltiečių dvasios. Kaip anksčiau, taip ir dabar, pažymi prezidentas Bush, pabaltiečiai ilgisi laisvės ir tvirtai tikisi ją atgauti. Pabaltijo Laisvės dieną birželio 14-ąją, JAV yra kasmet atžymima krašto Kongreso nutarimu.

Akmenų muziejus

Akmeninis kirvukas, naudotas senolių buityje maždaug prieš keturis-penkis tūkstančius metų, papildė respublikinio unikalių akmenų muziejaus Mosėdyje rinkinį. Jį surado ir perdavė muziejui Kretingos rajono Nausodžio kaimo gyventojas Steponas Zubernius.

Dabar Mosėdyje saugoma daugiau kaip 14 tūkstančių ledynmečio riedulių, rastų Žemaitijos laukuose. Pačių netikėčiausių formų ir matmenų akmenų ansambliai, išradinai sukomponuoti Barruvos upės ir dirbtinių tvenkinių pakrantėse, puikiai derinasi su retais medžiais, krūmokšniais ir vandens augalais. Senoviniame vandens malūne sudėti smulkenski akmenėliai,

praėjusių epochų žmogaus buities reikmenys, įvairių uolienų pavyzdžiai, ledynų slinkimo schemos.

Didžiausią išpūdį palieka mikroparkas, esantis muziejaus steigėjo Vaclovo Into sodyboje. Tvenkiniuose tarp vandens lelijų ir pačių netikėčiausių atspalvių lotosų plaukioja gulbės. Akį žavi eramūrai, 40 rūšių tulpės, jazminai - daugiau kaip 130 pavadinimų augalų, parvežtų iš įvairių šalies kampelių nuo Baltijos iki Kurilų salų, nuo šiaurės iki Kaukazo.

Trisdešimt metų meilę akmeniui, jo nuostabioms sakmėms puoselėja gydytojas Vaclovas Intas, dabartinis muziejaus direktorius. Neįprasta aistra jis užkrėtė žemdirbius, kraštotyriminkus, gamtos bičiulius.

(Tiesa)

Dariaus - Girėno filmo popietė Melbourne

Narsiųjų Atlanto nugalėtojų, Dariaus - Girėno 56-tom metinėm atžymėti, Melbourne Lietuvių Namų kino salėje, sekmadienį, liepos 23 d. 2 val.p.p., dideliame ekrane, apie jų gyvenimą ir žuvimą bus rodomas Lietuvoje pagamintas filmas. Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir pagerbti jų atminimą.

Filmų rodymo aparato nuoma gana aukšta, todėl prašome aukos ne mažiau 3 dol. Vaikams iki 14m. veltui.

ALB Krašto V-bos Kultūros Taryba

Petro Kimbrio telefoninis pranešimas iš Kauno

Pirmą kartą Lietuva viešai ir be trugdymų paminėjo tautos genocido sukaktį. Birželio 14-tą dieną šmet buvo paskelbta gedulo ir vilties diena. Siam įvykiui skirti mitingai, parodos, kino filmų programos, televizijos laidos, muzikos vakarai. Visose Lietuvos bažnyčiose buvo aukojamos šventos Mišios už gyvus ir mirusius tremtinius. Kaune tą dieną po trumpo mitingo prie Laisvės Paminklo 12-tą valandą skambant visos Lietuvos varpams buvo surengta įspūdinga eiseną per miestą, pro geležinkelio stotį į Dainų Slenį, kuriame vyko kelias valandas trukęs minėjimas. Skambėjo tremtiniais skirta poezija, muzika, kalbėtojai dalinosi mintimis apie tragišką tautos gyvenimo laikotarpį Lietuvai praradus nepriklausomybę. Tarp kitų kalbėtojų buvo Tremtinio Klubo narys Povilas Varanauskas, kunigas Sigitas, Tamkevičius, deputatas Egidijus Klumbys, pasipriešinimo kovų dalyvis Liudvikas Simutis. Įstrigo kunigo Sigito Tamkevičiaus žodžiai, kad „ateities viltis gali remtis tik represijų organizatorių ir dalyvių visuotinos atgailos dvasia, kurios, deja iki šiol vis dar neįjuntame“. Tūkstantinės minios Dainų Slėnyje energingai pritaria Egidijui Klumbiui pasakiusiam, kad iki šiol tebėra nereabilituota Lietuva ir negražintas jos didžiausias turtas - nepriklausomybė.

Vilniuje šią dieną buvo iškilmingai pašventinta arkikatedros Tramtinių koplyčia, kartu prisimenant vieną šviesiausių Lietuvos sūnų - kankinį arkivyskupą Mečislovą Reinį. Buvo pagarsintas Lietuvos visuomenės kreipimasis į Vilniaus arkivyskupą Julijoną Steponavičių, prašant pradėti šio kankinio oficialiosios beatifikacijos - tai yra paskelbimo palaimintuoju - bylą.

Į karstą iškilmingai sudedami simboliniai arkivyskupo palaikai, sauja žemės atgabentos iš Vladimiro kalėjimo kalinių bendrojo kapo. Po pamaldų Tremtinių Koplyčioje kardinolas Vincentas Sladkevičius su kitais Lietuvos vyskupais pašventino ką tik atstatytą Trijų Kryžių monumentą. Vakare, katedros aikštėje, laikomos šventos Mišios, kuriose pamokslą pasakė Jo Eminencija. Jis ragino tautiečius

neįsileisti į savo širdis keršto, neapykantos ir smurto jausmų, bet sekti Jėzumi, kuris sakė: „Tėvė, atleisk jiems, nes jie nežino ką daro“ ir neužmiršti palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio šūkiu: „Pikta nugalėt gerumu“. Jei vadovausimės Kristaus mokslu, meile ir Evangelija - tai nebus nei keršto, nei žudynių - bus mažiau skausmo ir kančių - kalbėjo Eminencija.

Katedros aikštė Vilniuje buvo užtvindyta tūkstančių žmonių laikančių rankose žvakes. Taip pat

su žvakėmis tą vakarą Kaune prie Laisvės Paminklo susirinko šio miesto žmonės. Nebuvo šį kartą garsių kalbų, skambių posmų ar muzikos. Tik priešpatvidurnaktį tūkstančiai susirinkusių užgniaužę kvapą klausėsi tris minutes skambančio Laisvės Varpo. Kadaiše, veik prieš penkiasdešimt metų nutilusio, kaip tada atrodė - visiems laikams. Skambus ir tyras Laisvės Varpo balsas dangui ir žemei bylojo apie mūsų Tautos tragišką patirtį ir šviesesnės ateities lūkesčius.

Lietuvių kapai Igarroje.

Nuotrauka: R. Urbanavičiaus

VISOS TAUTOS GEDULO DIENA

1941 birželio 14-17 dienomis apie 36.000 Lietuvos gyventojų buvo įkalinti ar ištremti, pasmerkti kančioms ir mirčiai. Tuos tragiškus įvykius prisiminti, Nijolė Sadūnaitė ir Antanas Terleckas 1988 birželio 14 d. 19 val ragino visus susirinkti Katedros aikštėje Vilniuje ir pagerbti šviesių jų atminimą.

Vilniaus Universiteto Mokslinės Bibliotekos būrelis metinis susirinkimas įvyko š.m. birželio 18d. Melbourne Lietuvių Namuose.

Iš A. Karazijienės ir E. Seikienės pranešimų nariai sužinojo, kad, šalia buvusio ryšio su Kubon & Sagner firma Muenchene, yra užmegstas ryšys ir užsakyta pirmoji siunta knygų iš Blackwell firmos Oxforde. Iš užsakymo matyti, ko V.U. Bibliotekai trūksta: ekologijos, ypatingai taršos problemų, biologijos, fizikos ir kompiuterių informacijos. Visas knygas Biblioteka užsisako pati; Bičiuliai jas tik apmoka.

Be to, Biblioteka pakartotinai prašo visų lietuvių autorių knygų, išleistų Australijoje, ir Australijos lietuvių spaudos.

Susirinkimui buvo patiektas sąrašas lietuviškų knygų, jau pasiųstų iš Adelaidės ir Melbourne, ir kreiptasi į narius, kad paaukotų

V.U.M.B.B. metinis susirinkimas

trūkstantų knygų, kurios bus pasiųstos Bičiulių būrelio lėšomis.

Kartu buvo pabrėžta, kad būrelis negali apsiimti apmokėti siuntimo išlaidų tų knygų, kurių nebuvo prašyta.

Iždininkės pranešimas visus maloniai nestebino: „Kaip mes, toks nedidelis būrelis, be didelio skausmo surinkom tokią sumą pinigų!“. V.U.M. Bibliotekos knygoms per metus buvo išsiųsta \$2,429.92, įskaitant ir Adelaidės būrelio \$600. Susirinkimo metu Bičiulių sąskaitoje „Talkoje“ jau vėl buvo virš \$1,300.

Pinigai buvo surinkti iš \$20. metinio narių mokesčio ir iš stambesnių aukų: „Talkos“ \$900, V. Stagio po \$100 kasmet, B. Prašmutaitės \$90, J. Mičiulienės \$50,

Socialinės Globos D-jos \$50, G. Mackevičienės \$60, J. Kiršos \$40 ir V. Vaitkų \$40. Be to, iš sekmadienio pietų buvo gauta \$200 pelno. Tokiems pietums numatyti dar keli sekmadieniai.

Pajams ir išlaidas patikrino ir patvirtino Melbourne Apylinkės revizijos komisija. Susirinkimui išreikšus pritarimą A. Karazijienės ir E. Seikienės darbui, jos buvo formaliai išrinktos į V.U.M.B.B. būrelio valdybą, ir susirinkimas tuojau jas įpareigojo atlikti kai kuriuos darbus:

* Pagarsinti V.U.M. Bibliotekos rėmimo reikalą ir paraginti kitas lietuvių kolonijas prisidėti prie šio darbo.

* Kreiptis į lietuvių autorius Australijoje, kad nusiųstų V.U.

Sugrąžinti Lietuvai „Kryžių šalies“ vardą

Tokiu šūkiu birželio 17d. Vilniuje prasidės maldininkų žygis pėsčiomis į Zemaičių Kalvariją. Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus laiminama maldos kelionė yra skirta vyskupų paskelbtam Eucharistiniam metam. Maldininkai pajudės iš Vilniaus tuoj po šventų Mišių arkikatedroje bazilikoje. Dvi savaites užtruksiančio maldos žygio kelias eis iš Vilniaus per Airėnus, Kernavę, Musnininkus, Gelvonus, Veprius, Pagelazius, Bukonis, Sėta, Paberžę, Krekenavą, Pociūnėlius, Grinkiškį, Siluvą, Tytuvėnus, Kelmę, Kražius, Varnius, Viešvėnus, Telsius, Alsėdžius iki Zemaičių Kalvarijos. Žygio organizatoriai-ateitininkai jau ankščiau kreipėsi į miestelių bei apylinkių kaimų meistrus prašydami padaryti kryžių, koplystulpių, stogastulpių, juos pastatyti įvairių parapijų pakelėse, kad žygio metu juos pašventintų Dievo garbei ir Tėvynės labui. Maldos kelionėje pėsčiomis Vilnius - Zemaičių Kalvarija kviečiami dalyvauti Ateitininkai ir kitų jaunimo organizacijų tikintieji, taip pat Lietuvoje viešintys užsienio lietuviai ir visi, kurie savo kelrode žvaigžde pasirinko Betliejaus šviesiąją žvaigždę.

LRTV

Lietuvos socialdemokratų partijos atkūrimo organizacinis komitetas Vilniuje raštu pasveikino Švedijos sostinėje Stokholme šiomis dienomis vykstantį Socialistų Internacionalo aštuoniolikąjį kongresą. Palinkėjęs našaus darbo, konstruktyvių bei vaisingų idėjų sprendžiant Europos ir pasaulio problemas, Lietuvos socialdemokratų partijos atkūrimo organizacinis komitetas reiškia viltį, kad kongrese nebus užmirštos kitame Baltijos krante esančios šalys - Lietuva, Latvija, Estija ir jų socialdemokratų siekiai įsijungti į Europos šalių bendriją laisvės, teisingumo ir solidarumo vardan. Šis Lietuvos socialdemokratų sveikinimas Socialistų Internacionalo kongresui Stokholme buvo pasiųstas birželio 20 dieną.

LIC

Bibliotekai savo knygų bent po kelis egzempliorius.

* Užprenumeruoti V.U. Bibliotekai „Mūsų Pastogė“, „Tėviškės Aidus“ ir „Jaužinias“.

* Pasiteirauti, kokių mokslinių knygų gali pasiūlyti australiškos leidykos.

* Surošyti V.U. Bibliotekos naudai koncertą, kuriame nors kiek būtų justi V. Universiteto dvasia.

* Į sekantį metinį susirinkimą būtinai pakviesti bent vieną Apylinkės Valdybos narį.

Nariai, iš savo pusės, pažadėjo talkininkauti verdant pietus ir ruošiant koncertą. Kiekviename susirinkime klausimų ir sumanymų dalis yra pati svarbiausia, nes tada valdyba sužino, ko nariai iš jos tikisi. Tad ir šiuo atveju valdyba turės pasistengti prie kiekvieno pageidavimo ko greičiau parašyti „paukščiuką“.

A. Karazijienė

„Lituania“ choras atsisveikina su dirigente

Iš Adelaidės 1969m. išvykus ilgamečiui „Lituania“ choro dirigentui V. Simkui, chorą perėmė visoj Australijoj žinoma dainininkė sol. Genovaitė Vasiliauskienė. Ji su choru pradėjo dirbti 1970m. pradžioje ir savo švelnia, bet įgudusia ranka vedė chorą tuo ilguoju, plačiuoju keliu iki dabar.

Man buvo tekęs malonumas praveisti pasikalbėjimą su nauja dirigente, kuri į mano pirmą klausimą atsakė šitaip: „Perimti chorą iš seno prityrusio dirigento nebuvo lengva. Nors teoretinių žinių turėjau, bet trūko praktikos. Suaugusių chorui niekad nebuvau vadovavęs. Bet meilė dainai, su kuria suaugus nuo pat mažens, patrijotinis jausmas ir Adelaidės lietuvių garbės reikalas man suteikė drąsos. Tad pakviesta choro atstovų, sutikau imtis šių sunkių chorvedės pareigų, bent laikinai. Turiu vilties, kad bus surastas nuoatinis prityręs dirigentas“.

Laikinai! Ir štai tas „laikinai“ išsiliejo į beveik 20 metų dainomis plaukiančią upę, be kraštų, be kraštų. Metiniai koncertai, dalyvavimas Lietuvių Meno Dienose ir įvairiuose minėjimuose, koncertai kitataučiams, tai nesibaigianti virtinė „Lituania“ choro darbų. Naujai dirigentei perimus choro vadovavimą pasikeitė šiek tiek ir repertuaras. Dainos tapo lengvesnės, žaismingesnės, daug lietuvių liaudies harmonizuotų dainų, kurios giliai paliečia klausytojų širdis. Dirigentė taip sako: „Dainas parenku pagal savo skonį ir choro pajėgumą. Visad buvau nuomonės - geriau lengva gerai išpildyta daina, negu sunki ir ne kaip sudainuota“. „Lituania“ choras taip pat įdėjo daug darbo, paruošdamas dvi B. Budriūno kantatas - „Šviesos keliu“ ir „Per pasaulį keliauja žmogus“. Vasiliauskienė 20 metų nešė sunkią

chorvedės pareigą chorui vadovauti ir pareigą dalyvauti kiekvienoje repeticijoje. Choristai galėjo vieną kitą repeticiją apleisti, bet ne dirigentė. Todėl nėra sunku suprasti, kad po 20 metų darbo, kuris pareikalavo nemažai pasišventimo, kantrybės ir tolerancijos. Darbo, kuris kaip ir kiekvieną menininką išsunkia dvasiškai, dirigentė priėjo išvados, kad atėjo laikas iš malonių, bet sunkių pareigų pasitraukti. Tuo labiau, kad ji turi didelių įsipareigojimų savo šeimai. Taigi ne grynai poilsiui dirig. G. Vasiliauskienė paliko chorą.

Atsisveikinimo pobūvį paruošė choro vadovybė ir choristės su pagelbininkais. Dalyvių apie 120, choristai ir kviesti svečiai. Vaisės

nepaprastai gausios, skoningos, liudijančios su koku atsidavimu bei kruopštumu šeiminių paruoštos.

Pobuvio metu atsisveikinimo ir įvertinimo kalbą pasakė ALB Adelaidės valdybos pirmininkas J. Stačiūnas, įteikdamas dirigentei dovaną ir pareikšdamas, kad žodžiais sunku išsakyti padėką už jos didelį įnašą į lietuvių kultūrinį gyvenimą. Po to sekė gražios, prasmingos kalbos ir dovanos.

Parapijos šv. Kazimiero choro vardu kalbėjo N. Stapleton, LKVS „Ramovės“ pirm. V. Vosylius, Pensinikų klubo pirm. M. Pareigis, buvęs choro administratorius J. Lapšys, ir dabartinis A. Serelis. Nuo „Lituania“ choro dirigentei įteikta puiki 20-ties raudonų gvazdikų puokštė - vienas žiedas už vienus

darbo metus. Tai graži simboliška dovana - gyva gėlė į 20-ties metų dainų vainiką.

Choristų ir dirigentės ryšiai buvo gerokai susicementavę, jautėsi tikras nuoširdumas, pagarba ir meilė.

Į visų kalbas atsakė pati dirigentė. Su jos įprastu optimizmu pareiškė, kad jos pasitraukimas neturi reikšti choro žlugimą. Choras privalo būti. Be choro mūsų bendruomenė būtų skaudžiai suluošinta. Dirigentė apeliavo į jaunesnę kartą, muzikos žinovus perimti jos darbą ir tęsti toliau prieš apie 40 metų pradėtą choro egzistavimą.

Visa Adelaidės lietuvių bendruomenė linki G. Vasiliauskienei daug gražių ir šviesių metų.

Valė Marcinkonytė

ALK Federacijos valdyba

Jo Ekselencija vyskupas Paulius Baltakis OFM, kiek anksčiau buvo kreipęsis į mūsų Valdybą rinkti aukų Lietuvių Katalikų Religinei Salpai ir Sv. Kazimiero Lietuvių Kolegijai Romoje. Federacijos valdyba išsiuntinėjo aukų lapus savo įgaliotiniams ir jau beveik iš visų gauta daugiau ar mažiau surinktų aukų. Aukotojai jau buvo paskelbti „Tėviškės aiduose“. Valdyba susirinkusi į savo būstinę Parapijos namuose Kensingtone liepos 3d. posėdžiui, rado, kad Lietuvių Sv. Kazimiero kolegijai jau suaukota \$2,450 ir Religinei Salpai \$3,800, nors dar ne iš visų vietovių prisiūsta.

Rugpjūtis - Australijoj katalikiškos spaudos mėnuo. Kaip pas australus katalikus, taip ir pas mus būdavo renkamos aukos savai katalikiškai spaudai - „Tėviškės

aidams“. Kai dabar praėjo keli aukų vajai, tai rugpjūčio mėnesį nedarysime aukų vajuos dėl „Tėviškės aidų“, bet prašysime per tą mėnesį visiems apsimokėti prenumeratą, o kas galėtų dar pagelbėti - surasti naujų prenumeratorių, kad skaitytojų skaičius užpildytų vietas į amžinybę jau iškeliausių. Iki šiol už šiuos metus dar prenumeratos už

„Tėviškės aidus“ neapsimokėjo geras trečdalis skaitytojų. Tad valdyba prašo jau dabar iš anksto nebedelsti prenumeratos apmokėjimo. Dar buvo aptarta daugiau reikalų.

Posėdžiui pasibaigus, valdybos sekretorė Aldona Vyšniauskienė papasakojo savo išgyvenimus su lietuvių ekskursija aplankius Romą, Lietuvių Sv. Kazimiero kolegiją, audiencijoj pamatė popiežių Joną Paulių II ir su juo pasisveikino. Didelį įspūdį jai padarė Jugoslavijoj garsėjančioj Marijos apsireiškimais Medjgorje. Tuo metu, kai kasdien Marija apsireiškia išrinktiems jaunuoliam, matė kaip saulė pradeda suktis, įvairiom spalvomis berti savo spindulius, danguje pasirodo Ostija ar kryžius. Ten žmonės giliai paveikiami antgamtiniais įvykiais. Daugelis grįžta atgijusiu tikėjimu, dvelkia meilės šiluma, nuolankumu, ką nors gero kitiems padaryti. Savo šventesniu gyvenimu gali ir kitus patraukti arčiau tikėjimo! PD

Šeduvos vidurinės mokyklos jubiliejus

Šių metų birželio 10d. Seduvos vidurinė mokykla šventė savo gyvavimo 70-mečio jubiliejų.

Ta proga Seduvos bažnyčioje buvo pamaldos, į kurias susirinko daug buvusių mokytojų ir moksleivių. Pamokslą pasakė buvęs vid. mokyklos moksleivis kun. Br. Antanaitis.

Vasario 16-osios gimnazijoje, Huetttenfelde, Vakarų Vokietijoje, prasidėjo Europos Lietuvių Dienos. Jų rėmuose šiandien buvo atidarytos dvi parodos: Europos lietuvių dailininkų, kurioje yra eksponuojami ir Lietuvos dailininkų darbai ir tautodailės paroda. Popietiniu metu įvyko atnaujintų gimnazijos patalpų - Romuvos pilies, pašventinimas, kurį atliko lietuvių išeivijos vyskupas P. Baltakis. Mum betransliuojant vyksta susipažinimo vakaras ir roko muzikos koncertas. Šeštadienio rytą buvo pašventinta Romuvos pilies koplyčia, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas prof. Vytautas Bieliauskas skaitė paskaitą ir įvyko lietuvių liaudies dainų ir šokių koncertas. Jo programą atliko Vasario 16-osios gimnazijos mokinių ansamblis, Londond lietuvių ansamblis ir Memmingeno, Miuncheno bei Hamburgo lietuvių tautinių šokių grupės. Sekmadienio rytą rengiamos dvejios pamaldos - katalikų ir evangelikų.

Po pietų paminėti šį garbingą jubiliejų visų laidų buvę moksleiviai, mokytojai ir svečiai susirinko į mokyklos salę. DIDžiulė mokyklos salė ir ją juosiantys balkonai buvo pilnutėliai.

Iškilmingą minėjimą pradėjo mokyklos direktorius A. Lapinskis, o vėliau kalbėjo įvairių laidų buvę abiturientai, o dabar jau žymūs įvairių profesijų žmonės. Visose kalbose jautėsi tautinio, o kartu ir dvasinio atgimimo dvasia. Tarp kitų kalbėjo ir Seduvos klebonas kun. Br. Antanaitis ir šių eilučių autorius

kun. Ant. Valantinas, kaip buvę šios mokyklos moksleiviai. Vienas kalbėtojas palinkėjo, kad kitą jubiliejų švęstumėm nebe vidurinė mokykla, bet gimnazijoj.

Buve perskaityta eilė telegramų iš užsienio šalių tarp jų ir iš Australijos, nes, gelbstintis nuo stalinistinio teroro, daug Seduvos vid. mokyklos moksleivių turėjo palikti savo tėvynę.

Tarp kalbų moksleiviai atliko įvairią meninę programą.

Seduvos vid. mokykla išaugo iš Seduvos „Saulės“ progimnazijos,

kuri buvo įkurta 1919 m. kunigų A. Vaitekūno ir M. Lumbie. „Saulės“ progimnazija buvo katalikiška. Daug jos mokytojų ir kapelionų buvo kilnios asmenybės. Paskutinis kapelionas buvo kun. A. Juška, miręs Jungtinėse Amerikos valstijose.

Pokario metais, vykstant prievartinei ateizacijai, kai kurių moksleivių dvasia buvo deformuota, ir todėl dalis jaunimo tapo, kaip nekartą rašė spauda, prarastą karta.

Reikia tikėtis, kad dabartinio laikais atgims ir ta prarastoji karta ir kad naujos vid. mokyklos laidos išeis, gavusios gerą tautinį ir dvasinį išauklėjimą.

Jaunystės Ilgesys

*Kas užmiršti gali jaunystę,
Jos draugus ir mokslo dienas?
Taip norėtus klasėn sugrįžti,
Su draugais užtraukti dainas.*

*Bet negrįžta tai, kas praėjo,
Ką lydėjom žvilgsniu gailiu.
Einam, einam, blaškomi vėjų,
Siuo miglotu žemės keliu.*

*Bėga metai. Vystam lyg žolės,
Ir senatvė lenkia jau mus,
Bet jaunystė šviečia iš tolo,
Lyg žvaigždėm nusėtas dangus.*

Kun. Ant. Valantinas

„Saulės gražos“ šventė Melbourno lietuvių namuose

Labai išsamiai apie Rasos-Joninių šventę parašė D.Simankevičienė „Tėviškės aiduose“ 21 numeryje.

Seštadienį birželio 24 d. gausus būrys tautiečių susirinko į Lietuvių namų salę, kur vyko Joninių-Rasos vakaronė.

Vakaronė prasidėjo įspūdingai. A.Karazija, lydima jaunimo folklorinio ansamblio, įnešė „kupolę“, išpuoštą gelėmis, žolynais, įvairiaspalviais kaspinais, uždegtomis žvakutėmis. Gražiai, nuotaikingai nuskambėjo daina apie kupolėlę: „Oi ta ta kupele graži“.

Emilija Seikienė trumpai papasakojo apie Joninių šventę, pabrėždama, kad ši šventė jaunimo pastangomis atkeliavo į Melbourną.

Šventės organizatorių dėka buvo išaiškinti esantys Jonai ir Janinos, kuriems visi sutartinai sudainavo „Ilgiausių metų“. Viva Alekna visus varduvininkus pakvietė nuotaikingai polkai.

Maloni staigmena vakaronėje - ant kiekvieno stalo padėti balti lapeliai, kuriuose buvo atspausdintos dvi lietuvių liaudies dainos: „Sėriau žirgelį“, „Bijūnelis gražus“. Petro Morkūno dėka visa salė sudainavo „Bijūnelis gražus“. Po dainos Viva Alekna pakvietė Algį Šimkų praveisti „Ragučių polką“. Norinčių šokti buvo tiek daug, kad prireikė organizuoti dar du ratelius.

Protesto demonstracijos dėl Kinų valdžios veiksmų

Vengrijos ministras pirmininkas Karoly Grosz dar kartą griežtai pasmerkė kruviną susidorojimą su demonstruojančiais studentais Kinijoje. Smurto veiksmai ir broližiški susirėmimai, pažymėjo jis, neturi nieko bendra su socializmu. Ginklo jėga negali būti panaudota kaip priemonė socialiniam ir politiniam konfliktam išspręsti ar sustiprinti valdžiai. Tikrai taikingo dialogo keliu galima išspręsti iškilančias problemas. Vengrijos ministras pirmininkas išreiškė įsitikinimą, kad Kinijoje ir kitur turi būti plečiamas persitvarkymo, demokratizacijos ir reformų procesas visose gyvenimo srityse. Įvairiuose pasaulio kraštuose - Prancūzijoje, Belgijoje, Sveicarijoje, Austrijoje, Jugoslavijoje, įvyko protesto demonstracijos dėl Kinų valdžios kruvino susidorojimo su studentais, reikalaujančiais daugiau laisvės ir demokratijos. Pačioje Kinijoje, kaip praneša užsienio korespondentai, prasidėjo vadinamų „kontrevolucionierių“ medžioklė Pekino ir kitų miestų universitetuose. Bet daugelyje Kinijos miestų tebevyksta demonstracijos, sakoma, kad tebeprasireiškia gilūs nesutarimai valdžios viršūnėse ir tarp valdžios ir kariuomenės. Užsienio kraštų diplomatinės atstovybės repatriuoja savo atstiečius ir net dalį diplomatinio personalo. Tačiau, nepaisant labai pavojingo padėties, amerikiečiai misijonieriai, kol įmanoma, ryžosi likti Kinijoje. Jų yra apie 80, daugumoje anglų kalbos dėstytojų Kinijos aukštosiose mokyklose. Amerikos valstybės sekretorius Baker patvirtino, kad padėtis Kinijoje yra chaotinė. RG

Joninių vakaronės folklorinis ansamblis. Soc. d-jos pirm. E. Seikienė sveikina Vakaronės svečius

Po nuotaikingos „Ragučių polkos“ turėjome progos pasiklausyti folklorinio ansamblio atliekamos programos. Šis ansamblis įsikūrė tik vasario mėn. Vadovė B.Staugaitienė, patarėjos E.Karazijienė ir D.Simankevičienė. Per gana trumpą laiką ansamblis jau tris kartus nudžiugino žiurovus. Joninių vakaronėje girdėjome sodriais balsais atliekamas lietuvių liaudies dainas: „Anksti rytą keldamas“, „Šiū naktį per naktį“, Žaselės girga“, „Auga miške medelis“ ir kitos. Buvo ir šokiai „Kupolio rožė“, „Dar ne visa“, į šio šokio atlikimą buvo įtraukti ir žiurovai.

Labai įdomiai organizuotas „Žolynų valsas“. Brigitai Karazijienei tikrai reikėjo daug kantrybės išaiškinant svečiams:

Numirė Sidabravo klebonas kun. Leonardas Skardinskas

Iš Lietuvos pasiekė žinia, kad gegužės 26d. mirė Sidabravo, Panevėžio vyskupijoje, klebonas kun. Leonardas Skardinskas. Velionis buvo gimęs prieš 72-jus metus. Kunigu įšventintas 39-tais metais. Nuo 86-tų metų administravo Sidabravo parapiją. Kun. Skardinsko laidotuvės įvyko gegužės 30d. Panevėžio vyskupijoje iš viso yra 120 bažnyčių. Jau daugiau kaip 30 iš jų neturi savo kunigo. Mūsų žiniomis kun. Leonardas Skardinskas yra jau devintas šiemet Lietuvoje ir antras Panevėžio vyskupijoje miręs kunigas. Visose šešiose Lietuvos vyskupijose jau yra daugiau kaip 160 bažnyčių, neturinčių savo kunigo. Pernai Lietuvoje mirė 19 kunigų. Lietuvos vyskupijų katedrose buvo įšventinti iš viso 20 naujų kunigų. Naujai įšventintų kunigų skaičius praktiškai neviršija mirusių kunigų skaičiaus, nes per pirmuosius penkis šių metų mėnesius Lietuvos katalikai neteko net devynių kunigų. Tad parapijų liekančių be kunigo skaičiaus nuolatinis didėjimas dar ir šiemet deja negalės būti sustabdytas. Kiekvieno kunigo mirtis primena Lietuvos katalikams pareigą melstis, kad Dievas gausiai siųstų naujų darbininkų į savo piūtį.

LRTV

kas?, ko?, kur? ir kaip turi ieškoti. Pagaliau partneriai surado vieni kitus ir palydimi „Ramunėlės“ valso melodijos, smagiai sukosi poromis.

Nelengvai sekėsi įminti mįsles: „Kaulo burna, mėsos barzda, du kartu gimsta, viena kart miršta ir velnio nebijo“, arba „kai reikalingas - išmeta, kai nereikalingas - pakelia“. Kiek lengviau sekėse patarlių įminimas. Geriausia patarlių ir mįslių žinovė pasirodė A.Baltrukonienė, jai ir atitėjo prizas.

Darnų gyvenimo kelią nuėjo ponai A.A.Ramanauskai. Garbingo 50 metų vedybinio gyvenimo jubiliejaus proga juos sveikino visi dalyvavę tautiečiai, linkėdami sveikatos, ilgų gyvenimo metų.

Gražiausio vainikėlio prizą laimėjo Rita Barkutė.

„Saulės gražos“ šventė organizuota Socialinės moterų globos draugijos ir Jaunimo pastangomis išties buvo įdomi, nuotaikinga.

namo lydimi gražių įspūdžių.

Jadvyga Mulevičienė.

A.A. Algis Smelstorius

Šių metų birželio mėn. 29d, Gembrooke, po ilgos ligos mirė Algis Smelstorius. Gimęs 1924 m. Panevėžyje, Algis mokėsi to miesto gimnazijoje, karo metais studijavo Vilniaus Universitete. Atvykęs į Australiją su pirmaisiais transportais iš Vokietijos, Algis įsigijo pramoninės chemijos diplomą, dirbo savo specialybėje įvairiose valdžios įstaigose, vėliau ilgus metus tarnavo CSIRO. Algis pradžioje gyveno Carrum priemiestyje, vėliau persikėlė į Gembrook, netoli Melbourno, įsikurdamas labai gražioje kalnuotoje ir miškuotoje vietoje.

Nors ir mažai dalyvavęs organizuotoje lietuviškoje veikloje, velionis visada buvo įsisamoninęs ir tvirtų pažiūrų lietuvis, domėjosi visais Lietuvą liečiančiais klausimais, jautriai reagavo į atgimstančios Lietuvos laimėjimus ir nepasisekimus.

Algis paliko liūdinčią žmoną Margaritą, dukteris Mariją ir Mają, sūnus Nonį, Paulių ir Arą. Palaidotas Gembrooko kapinėse.

A.P. Surna

AUKOS TAUTOS FONDUI

Perthas

Įvairiomis progomis Pertho lietuviai per T.F. Igalioninį Viktorą Skrolį, aukojo Tautos Fondui: Vasario 16-tos proga po \$25 J. ir E. Petrukėnai. Po \$10 P. ir E. Plučai.

Vieton gėlių ant E.Višniausko kapo po \$20 M.M.Gelaziai, J. ir E. Petrukėnai ir V.L.Skroliai. Po \$10 A.P.Pūdimačiai, P.E.Plučai ir B.A.Steckiai. Po \$5 M.Lingienė

Vieton gėlių ant J.Petrukėno kapo aukojo po \$50 našlė E.Petrukėnienė, J.Cyžas, po \$30 M.M.Gelaziai, po \$20 V.D.Francai, F.Simaitienė ir V.L.Skroliai.

A.Meškausko atminčiai po \$30 našlė Nina Meškauskienė, po \$10 A.B.Steckiai, P. ir B. Plučai, A.B.Pūdimačiai, F.V.Garniai, P. Kiškis ir T.Kasputinė. Po \$5 R.A.Statkai.

Mirusių A.Meškausko, A.Eino ir J.Petrukėno atminimui aukojo \$15 M.Lingienė.

Su gilia užuojauta artimiesiems ir Pertho lietuvių bendruomenei dėkojame už aukas, kurios kaip nevystančios gėlės padės atgimstančiai Lietuvai.

Sydnejus

Birželio trėmimų minėjimo metu Sydnejaus ir apylinkių lietuviai aukojo Lietuvos laisvės bylai.

Po \$50 V.Venclovas, \$30 Prel. P.Butkus, po \$20 Dr.V.Barkienė, V.Patašius, V.Rušienė, A.Jokantas, A.M.Statkai.

Po \$10 J.Makūnas, Dr.B.Vingilis, neįskaitoma pavardė, V.Petniūnienė, P.Kušleikienė, A.P.Pečiuliai, V.Kondrackas, L.Pūkys, V.Račiūnas, J.Suopys, P.Armonas, M.J.Paltanavičiai, P.Kelpšienė, P. ir E. Nagiai, O. ir V. Jonušiai, T.Amber, A.Giniūna, neįskaitoma pav., J.Vaičiūrgienė, J.Zinkus, A.V.Jakštas, A.Z.Storpirščiai, V.Račkauskas, I.Jonaitis, S.Norvilaitis, O.Lėverienė, neįskaitoma pav., I.Venclovas, A.Mauragis.

Po \$5 P.Zitkauskas, L.A. Kramiliai, J.Zakarauskas, A.Žily, P.Zubrickas, J.Skuodas, J.Venclovas, A.Lingė, M.Radzevičienė, neįskaitoma pav., S.V.Cilvinas, S.Kranas, V.Sablevičius, J.Satkauskienė, V.Sutas, A.Kataržis, E.Badauskienė, J.Maksvytis, neįskaitoma pav., A.Savickienė, P.Andriukaitis, neįskaitoma pav., N.Celkienė, O.Grosienė, neįskaitoma pav., A.Sutas.

Po \$4 A.Burneikis, I. ir A.D. Keletas neįskaitomų pavardžių. Viso \$647.00.

Visiems aukojusiems nuoširdus ačiū.

A.Kramilius Tautos Fondo Ižd.

Kalkutos motina Teresė

Sovietų komiteto už taiką kvietimu, žmonių meilės apaštalė Kalkutos motina Teresė antrą kartą lankosi Maskvoje. Pirmąją vizito dieną motina Teresė apžiūrėjo devynioliktąją Maskvos ligoninę, kurioje jos įkurtai vienuolijai priklausančios seserys vienuolės be atlygino slaugo sunkiausiai sergančius ligonius. Motina Teresė taip pat nuvyks į žemės drebėjimo sugriautą Spitaik miestą, Armėnijoje, patikrinti, kaip veikia čia įkurta žmonių meilės apaštalių misija pagalbai nuo žemės drebėjimo nukentėjusiems. LRTV

IS MUSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Aukos. Parapijos išlaikymui \$50 aukojo P. Dargis ir \$50 Z. Pranckūnienė. Eugenija ir Vincas Stagai \$300 aukojo Lietuvių Sv. Kazimiero Kolegijai Romoje ir \$4,000 Lietuvos Kardinolo Vincento Sladkevičiaus Fondui. Aukojusiems labai ačiū!

Morningtono lietuviai per Federacijos Įgaliotinį Juozą Kairį aukojo Religinei Šalpai: \$10 A. Presniakovas, po \$5 St. Erminas, J. Kairys, Kasperaitis, T. Kesminas, St. Noreika, O.J. Skimbirauskai. Viso \$40. Lietuvių Sv. Kazimiero Kolegijai Romoje po \$5 St. Erminas, J. Kairys, Kasperaitis, T.J. Kesminai, St. Noreika, Skimbirauskas. Viso \$30. Ačiū visiems aukojusiems. J. Kairys prisiuntė ir TA Loterijos išplatintų 7 knygučių \$70. Taip pat ir Įgaliotinis Brisbaneje J. Luckus jau išplatino TA Loterijos 7 knygučių ir prisiuntė \$70. Jiems visiems dėkoja ALK Federacijos Valdyba.

Australijos Lietuvių Fondas „Tėviškės aidų“ paramai atsiuntė \$500. ALK Federacijos Valdyba už šią didelę paramą labai nuoširdžiai dėkoja Australijos Lietuvių Fondui.

Hobartas. Kunigas Juozas Petrauskas aplankė Hobarto lietuvių bendruomenę birželio mėn. 16-19

MELBOURNAS

Ramovėnų Žiniai

Pranešame, kad LKVS-gos Melbourn skyriaus metinis - informacinis susirinkimas įvyksta š. metų liepos mėn. 23 d. 2 val. p.p. L. namų bendruomenės salėje.

Darbotvarkė: Susirinkimo atidarymas, mirusių narių pagerbimas, praeito s-mo protokolo skaitymas, valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) kasininko, c) revisijos k-jos, d) diskusijos ir pranešimų tvirtinimas. Valdybos papildymo klausimas, s-mo uždarymas.

Narių dalyvavimas būtinas. Nustatytu laiku nesusirinkus reikiama narių skaičiui, po pusės val. šaukiamas susirinkimas bus skaitomas teisėtu, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

LKVS-gos Ramovė
Melb. Sk. Valdyba

dienomis. Atvykęs dalyvavo išvežimų minėjimo apeigose, sekančią dieną praleido lankydamas senesnio amžiaus silpnesnius bendruomenės narius jų namuose. Sekmadienį atlaikė šv. Mišias šv. Terėsės bažnyčioje, Moonah. Po šv. Mišių pasivaišino moterų komiteto pagamintais skanumynais ir dar kartą prisiminė tuos bausius įvykius 1941 metais. Tie kurie norėjo, turėjo progos pasikalbėti su kun. J. Petrausku asmeniškai.

Renkami parašai dėl Molotovo-Ribbentropo sutarties panaikinimo

Vakarų pasiekusiomis žiniomis, Lietuvoje nuo praėjusios savaitės yra renkami parašai po peticija dėl Molotovo-Ribbentropo sutarties panaikinimo ir jo pasekmių likvidavimo. Peticija yra skirta Sovietų Sąjungos, Vakarų Vokietijos bei Vokietijos Demokratinės respublikos vyriausybei ir Jungtinių Tautų organizacijos generaliniam sekretoriui. 1939-ais metais rugpjūčio 23 dieną, rugsėjo 28 dieną ir '41-ais metais sausio dešimtąją, rašoma peticijoje, slaptaisiais protokolais, kurie vadinami Molotovo-Ribbentropo paktu, Lietuva tapo derybų tarp Vokietijos Reicho ir Tarybų Sąjungos objektu. '40-ais metais birželio 15-ąją Lietuva buvo raudonosios armijos okupuota, o rugpjūčio 3 dieną aneksuota ir prieš Lietuvos gyventojų valią įjungta į TSRS sudėtį. Vokietijos Reicho ir Tarybų Sąjungos vyriausybės politiniai ir kariniai veiksmai Tautų Sąjungos narių - Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu, yra grubus tarptautinės teisės pažeidimas, pažymima toliau peticijoje, reikalaujant, kad TSRS, Vakarų Vokietijos ir Vokietijos Demokratinės respublikos vyriausybės paskelbtų Molotovo-Ribbentropo pakto slaptuosius protokolus neturinčius juridinės galios nuo pat jų pasirašymo momento. „Reikalaujame, rašoma peticijoje, kad TSRS likviduotų Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes, išvestų iš Pabaltijo valstybių savo okupacinę kariuomenę ir leistų šių valstybių tautom pačiom nustatyti politinę, socialinę santvarką Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius yra prašomas atsiųsti savo atstovus stebėti, kaip bus vykdomi laisvi rinkimai Pabaltijo valstybėse“.

LRTV

Dirigentės sol. Genovaitės Vasiliauskienės kairėje jos vyras Jurgis Vasiliauskas, jos dešinėje sūnus Dr. Alfredas, jo žmona Dalia ir užpakalyje Vytautas Straukas.

ALB Sydney apylinkės pranešimas

Siuo informuojame visuomenę, kad Sydnejaus Apylinkės metiniame susirinkime, liepos 2d. buvo išrinkta nauja Apylinkės valdyba.

Išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: Albinas Ginūnas-Pirmininkas, Juratė Reizgytė-Frazer-Vicepirininkė/narė Jaunimo reikalams, Antanas

Kramilius-Sekretorius, Mykolas Zakaras-Iždininkas, Povilas Laurinaitis-narys Kultūriniais reikalams.

Visais reikalais kreiptis į pirmininką Albiną Giniūną, 18 Anzac St, Canterbury, NSW 2193, tel. 784 034.

Sydnejaus Apylinkės Valdyba

East-West Consultant

Primam įvairius prekių siuntinius į Lietuvą, pagal maito ir pašto nuostatus.

H. Stosius, 40 Monie Ave, East Hills, NSW 2213
Tel. (02) 773 4728

Melbourn DLK Vytenio šaulių kuopa 1989m. liepos mėn. 29d. šeštadienį Lietuvių namuose, 44 Errol Street, Melbourne ruošia

Šaulių šventės balių.

Gros geras orkestras. Programą atliks Geelongo apylinkės dainininkai vadovaujami M. Kymanto. Vertingų fantų loterija. Salti užkandžiai, karšta vakarienė ir kavutė.

Bilietai kaina \$10. Kuopos nariams įėjimas veltui.

Bilietus užsisakyti pas vicepirm. Viktorą Sukevičių telf. 429 9046 šeimininkų žiniai.

Kuopos Valdyba

Tėviškės Aidų Loterija

Galima laimėti:

1. Spalvota TV 48 cm ekranas-AIKO naujas. Dovanojo V. Koženiauskaitė-Rosato.
2. Paveikslas „Pamiškė“. Dovanojo dail. J. Baukus.
3. Paveikslas „Motinėle prie sodybos“. Dovanojo dail. J. Baukus.
4. Paveikslas „Audringas vakaras“. Dovanojo dail. J. Baukus.
5. Paveikslas „Abstraktas“. Dovanojo dail. J. Baukus.
6. AM/FM Clock Radio Cassette Player. Dovanojo Juozas Baumil.

Dar daugiau smulkesnių laimėjimų. Bilietai po \$1, visa knygutė 10 bilietai \$10. Bilietus platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos Įgaliotiniai.

Loterijos traukimas Tautos Šventės minėjimo dieną Melbourne Lietuvių Namuose pietų metu rugsėjo 10d.

Bandykite laimėti - paremkime „Tėviškės Aidus“!

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

Amžinybėn išėjusiems Tautos Fondo atstovybės pirmininkui Juozui Stepanui, Adelaidėje ir T.F. įgaliotiniui Perthe Viktorui Skroliui reiškiamė gilią užuojautą Agotai Stepanienui, sūnui Antanui, Lisai Skrolienei ir visiems artimiesiems, bei Pertho ir Adelaidės lietuvių bendruomenėms.

Tautos Fondo Atstovybė Australijoje
Sydnėjaus Ateitininkai Sendraugiai

A.A. Juozui Stepanui

Mūsų Mielam Draugui, A.A. Juozui Stepanui mirus, jo žmonai Agutei, sūnui dr. Antanui su žmona ir giminėms, reiškiamė gilią užuojautą ir drauge liūdime.

G. ir J. Vasiliauskai, Alfredas su šeima ir A. Stanaitienė

SYDNEY

Išvežimų minėjimai

Pagal nusistovėjusią tvarką Išvežimų minėjimą Lietuvių bendruomenėje suruošė Tautos Fondo Atstovybė, birželio 11d.

Minėjimas pradėtas pamaldomis St.Joachims bažnyčioje. Sv. mišias už Lietuvos kankinius aukėjo prel. P.Butkus MBE. Ypatingai jautrų pamokslą šiai dienai pasakė Kun. P.Martūzas. Prabėgdamas 40 metų Lietuvių tautos kančios kelią, nepamiršo lietuvių partizanų aukų, kurių dėka šiandien Lietuvoje randame mažiausiai rūsų kolonistų. Šiandien Lietuvos valstybės viršūnėse vistiek dominuoja komunistai, bet jie jau pirmoje eilėje yra lietuviai, sakė Kun. Martūzas.

Pamaldų metu giedoją „Dainos“ choras vad. Birutei Aleknaitei ir vargonais palydėjo Justinas Ankus. Organizuotai su savo vėliavomis pamaldose dalyvavo Ramovėnai ir Sauliai.

Prieš pamaldas buvo renkamos aukos Tautos Fondui, kur Sydnejaus ir apylinkių tautiečiai parodė solidarumą remdami Lietuvos laisvės bylą.

Po pamaldų, minėjimas su menine programa vyko Lietuvių klubo auditorijoje. Minėjimą atidarė Tautos fondo Vicepirmininkas Dr. Benius Vingilis supažindindamas gausią publiką su šio minėjimo reikšme ir prasme. Prel. P.Butkus skaitė invokaciją, kurios metu rimties minutėje prisiminėme lietuvių tautos sūnų ir dukrų nežmonišką kančias po komunistine letena. Žverišku būdu kankino ir žudė nieko nekaltus žmones Stalino budeliai ir kaip Kun. Martūzas savo pamokslu sake: Už ką...

Kruopščiai paruoštą dieną paskaitą skaitė ekonomistas Vytautas Patašius. Meninėje dalyje Aušros Juškienės kūrybą skaitė jos vyras Inž. Vytautas Juška. Siltai publikos priimtas savo kūrybą šiai dienai skaitęs poetas Juozas Almis Jūragis, kuris savo dideliu talentu praturtina mūsų minėjimus.

Dainos choras dirig. Justinui Ankui padainavo, Laisvės Varpas, Vanagaičio ir Mano gyslomis, M.K.Klajūno. Dirig. Birutei Aleknaitei choras padainavo Tėviškės klevai, J.Gaižausko ir Mano protėvių žemė, B.Budriūno.

Solo partija dainavo Gražina Zigaitytė-Hurba ir akompanavo Bronius Kiveris. Visą minėjimo eigą kordinavo Nijolė Vaičiurytė. Minėjime dalyvavę svečiai iš Lietuvos buvo sujaudinti taip kruopščiai paruoštu trėmimų minėjimu tolimoje Australijoje. Minėjimas baigtas visiems giedant Tautos Himną. Kor.

Pabaltiečiai mini trėmimus

Jungtinis NSW Baltų komitetas ir šiais metais suruošė Birželio trėmimų minėjimą, kuris įvyko birželio 18 d., Latvių namuose Strathfelde.

Didelė Latvių namų salė nesutalpino visų atsilankiusių į minėjimą. Minėjimą atidarė iškaltbi Mrs. Tiiu Kroll-Simmul, estė, Jungtinio Baltų Komiteto pirmininkė. Su dideliu susidomėjimu sekė pirmininkės introdukciją į minėjimą atsilankę parlamentarai ir kiti kviesiti australai svečiai. Pagaliau prieš mūsų akis televizijos ekranuose pamatėme tikrąjį komunizmo veidą iš Kinijos.

Visa tai pergyveno Pabaltijo tautų žmonės prieš 48 metus, bet tuo metu nebuvo televizijos ir kitų komunikacijos priemonių ir iki šių laikų mažai kas vakarų pasaulyje tikėjo mūsų pasakojimais apie Baltijos Tautų tragediją, kalbėjo Tiiu Kroll-Simmul.

Pagrindinę paskaitą skaitė Federalinio parlamento narys, Lowe apygardoje, Dr. Bob Woods. Prelegentas susipažinęs su komunizmo grėsme nepagalėjo užuojautos Pabaltijo Tautų žmonėms.

Meninėje dalyje pasirodė didžiulis Latvių mišrus choras vad. Haralds Rutups, kurie padainavo tris dainas. Estų jungtinis choras vad. Kalev Mitt taip pat padainavo tris dainas. Lietuvius atstovavo jaunas pianistas, Antanas Sarkauskas ir Sydnejaus „Dainos“ choras vad. Birutei Aleknaitei ir Justinui Ankui. Lietuvių choras nors ir mažesnis, bet nuskambėjo galingiau už dvigubai didesnius choras. „Mano protėvių žemė“ B.Budriūno, su soliste Gražina Zigaityte-Hurba akomponuojant Br.

Kiveriui buvo tarsi operos finalas. Minėjimas buvo baigtas visų trijų tautų Himnais.

Po koncerto buvo suruošta arbatėlė kviestiniams svečiams, kurie buvo labai sužavėti lietuvių choro pasirodymu ir profesionališkumu. Tai, dėka mūsų jauniems dirigentams ir mūsų talkininkams Gražinai Zigaitytei ir Broniui Kiveriui. Kor.

Sen. Donald W. Riegle, Jr., matomas su dukrele, iš Michigan valstijos, suorganizavo JAV prezidentui kitus 27 senatorius pasirašyti raštą, kad dabar būtų keliami Pabaltijo nepriklausomybės reikalai Amerikos užsienio politikoje ir pareikalauta iš Gorbačiovo atstatyti nepriklausomybę Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Pablogėjo santykiai tarp Sovietų ir Britanijos

Dar taip neseniai Gorbačiovas Londone kalbėjo su ministre pirmininke Margaret Thatcher ir pietavo Buckingham Palace su Karaliene. Reikalai staigiai pasikeitė. Anglai išmetė 11 sovietų diplomatų ir žurnalistų už šnipinėjimą, o rusai atsikėrydami padarė tą patį. Anglai tvirtina, kad jų iš Maskvos išmesti žmonės yra visiškai nekalti. To negana, sovietai užbėgo anglams už akių ir apkaltino juos už paslėptų mikrofonų įtaisymą jų prekybos atstovybėje ir kai kurių diplomatų butuose. Sovietų ambasada net buvo sukvieta spaudos konferencijai, ir pademonstravo, kaip jie iš sienos išlupo slaptą mikrofoną. Britų užsienio reikalų ministerijos ministras visa tai paneigė, pridėdamas, kad tokių mikrofonų galima čia viešai nusipirkti.

HOBARTAS

Išvežimų minėjimas

Birželio mėn. 16d. lietuviai, latviai ir estai paminėjome 1941m. išvežimus. Seštą valandą vakare, su degančiomis žvakutėmis budėjome prie juodais kaspinais perrištų Pabaltijo valstybių ir Australijos vėliavų prie St. Joseph bažnyčios Hobarte.

Pusė aštuonių prasidėjo pamaldos kuriose dalyvavo įvairių religijų dvasininkai, pirmininkaujant Jo ekselencijai Tasmanijos vyskupui Phillip Newell. Katalikų bažnyčiai atstovavo monsinjoras Green. Kun. J. Petrauskas tą dieną atvykęs iš Melbourne atstovavo lietuvių bendruomenę. Kiti dvasiškiai buvo - kun. Linus - St. Joseph bažnyčios klebono atstovas, J.E.Booth - vice-prezidentas World Council of Churches ir Steven Warwick - Church of Christ.

Kaip paprastai šiuose minėjimuose, bažnyčioje susirinko gana daug maldininkų, daugiausiai australai, nemažai kitų tautybių atstovų. Pabaltiečių gretos pastebimai mažėja. Kartu su visais meldėsi ir pora politikų. Ray Groom - premjero pavaduotojas ir John White - opozicijos ministeris imigracijai ir etnikų reikalams. Pamaldas užbaigėme sugiedodami Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnus.

Po pamaldų, HELLP (Help Estonian, Latvian and Lithuanian People) organizacija, kuri šį minėjimą surengė, svečius pavaišino kava, skaniais pyragais bei sausainiais. Čia turėjome progos pasikalbėti su mus visada paremenčiais svečiais, kurie visada domisi įvykiais Pabaltijo kraštuose, ypač dabar kada ten vyksta tokios didelės permainos, gi Tasmanijos spauda ir televizija labai mažai informuoja apie tuos įvykius.

Po užkandžių ir įdomių pasikalbėjimų išsiskirstėme su viltimi, kad sekančiais metais vėl galėsime tuos įvykius prismauti ir tie kurie kentėjo ir žuvo Sibire niekada nebus užmiršti.

S. Augustavičius

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvird., 5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Penktadieniais 5 - 11.30 val.

Šeštadieniais 2 - 12.30 val.

Sekmadieniais 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvird., penktad., ir šeštad nuo 6. val.

Sekmadieniais nuo 1. val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 708 1414.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Nuo liepos 1d., TALKA moka:

16% už terminuotus indėlius,

9% už einamąsias sąskaitas.

TALKA skolina pinigus:

16% įkeitus turta,

19% asmeninėms paskoloms.

TALKA VEIKIA LIETUVIŲ NAMUOSE
ADELAIDE * MELBOURNE * SYDNEY